

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216204805
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8216204805.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, XXX XX F., o zaplatenie 301,61 eur s príslušenstvom o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 6Csp/53/2016-204 zo dňa 09.01.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým v poradí druhým rozsudkom rozhodol: I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 94,34 Eur, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 301,61 eur s úrokom vo výške 28 % ročne zo sumy 301,61 eur od 12.05.2016 do zaplatenia.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa čl. 3 ods. 1 až 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., § 3, § 261 ods. 3 písm. d), § 273 ods. 1, § 497, § 499, § 504, § 708 ods. 1, 2, § 709 ods. 1, § 710, § 711 ods. 1, § 714 ods. 1, § 716 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 6, ods. 9 až 10, § 54 ods. 1, 2, § 451, § 457 Občianskeho zákonníka. Vec právne posúdil aj podľa ust. § § 1 ods. 1 až 5, ods. 8, § 2 písm. a), b), e), f), § 9 ods. 1, 2, § 10, § 11 ods. 1, § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Prvoinštančný súd prvým rozsudkom zo dňa 31.05.2018 č. k. 6Csp 53/2016-54 žalobu zamietol a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 4Co 158/2018 zo dňa 30.07.2019 zrušil rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s usmernením, aby sa prvoinštančný súd zaoberal zmluvou o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 3.7.2013.

4. Prvoinštančný súd sa týmto konaním opätovne zaoberal dôvodnosťou celého uplatneného nároku. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 23.11.2012 spotrebiteľskú zmluvu o bežnom účte - Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, predmetom ktorej bolo zriadenie osobného účtu žalovanej. Zmluvné strany sa dohodli na vedení účtu za podmienok

uvedených v zmluve, Všeobecných obchodných podmienkach (ďalej len VOP) a ďalších podmienok. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú. Zároveň bola uzavretá zmluva o používaní platobnej karty a o poskytovaní elektronického bankovníctva.

Dňa 3.7.2013 uzavrel žalobca so žalovanou v súvislosti so Zmluvou o zriadení účtu, Zmluvu o povolenom prečerpaní na účte, na základe ktorej bolo žalovanej povolené prečerpanie do výšky limitu 220 eur, s variabilnou úrokovou sadzbou 19,90 % p.a..

Žalobca viedol pre žalovanú bežný účet, na ktorom žalovaná vykonala debetné transakcie, dokopy vo výške 8.762,65 eur a na účet vložila dokopy 8.461,04 eur. Zostatok na osobnom účte ako tzv. nepovolený debetný zostatok, je vo výške 301,61 eur.

Z výpisu z účtu žalovanej za obdobie od 23.11.2012 do 11.05.2016 vyplýva, že limit povoleného prečerpania žalobca znížil dňa 2.5.2016 na 0 eur. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy v stanovenej lehote sa žalovaná dostala do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte.

Prvoinštančný súd vyhodnotil úver poskytnutý na základe povoleného prečerpania za bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z., pretože v zmluve o povolenom prečerpaní absentuje uvedenie údajov žiadaného podľa § 9 ods. 2 písm. f) cit. zák. (doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru), ako aj podľa § 9 ods. 2 písm. w) cit. zák. (právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu). Nepovolené prečerpanie zároveň nebolo výslovne zmluvne dojednané. Z tohto dôvodu má žalobca právo iba na vrátenie sumy, ktorú poskytol žalovanej.

Suma kreditných položiek u žalovanej predstavovala 8.461,04 eur. Suma debetných položiek predstavovala 8.762,65 eur pričom z tejto sumy súd neuznal poplatok za upozornenie debet - 60,- eur, poplatok za výzvu debet - 30,- eur, úroky - 117,27 eur, teda poplatky viažúce sa k úveru, resp. poplatky neprijateľné. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal ani to, že žalovanej zaslal upomienky, resp. výzvu, ani to aké náklady mu v tejto súvislosti vznikli. Tento paušálny nárok má charakter zmluvnej pokuty, ktorá nebola individuálne dojednaná. Výška poplatkov zároveň odporuje dobrým mravom. Suma debetných operácií tak predstavuje 8.555,38 eur. Rozdiel medzi debetnými operáciami a kreditnými operáciami je 94,34 eur a túto sumu je žalovaná povinná žalobcovi zaplatiť. Súd neakceptoval úročenie dlhu sadzbou 28 % ročne, ktorá je podľa názoru súdu jednostranne daná veriteľom a jej výška je v rozpore s dobrými mravmi. Táto podmienka bola súdmi opakovane vyhlásená za neprijateľnú.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

5. Proti rozsudku v zamietavom výroku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia pokiaľ ide o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov ako aj toho, že nepovolené prečerpanie nie je výslovne zmluvne dojednané. Poukázal na rozsudok súdneho dvora C-42/15 zo dňa 09.11.2016 s tým, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemusia byť nevyhnutne v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v Obchodných podmienkach alebo Sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. VOP sú súčasťou zmluvy jednak vzhľadom na text zmluvy, s obsahom ktorej sa žalovaný oboznámil, ďalej vzhľadom na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-42/2015 zo dňa 09.11.2016 a tiež v zmysle ust. § 273 Obchodného zákonníka. V zmysle čl. III písm. T bod 13 VOP je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú. V čl. III písm. T bod 14 VOP je dojednaná možnosť klienta okamžite odstúpiť od zmluvy kedykoľvek. Úroky a úroková sadzba sa nachádzajú v čl. III písm. T bod 5 a 6 VOP. Keďže zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, nie je dôvod na to, aby sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zároveň mu priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

6. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contratio, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie je v napadnutom rozsahu vecne správne.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku, odvolací súd konštatuje, že sa v celom rozsahu

stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. Len pre zdôraznenie správnosti navyiac odvolací súd udáva:

8. Súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi sporovými stranami, ktorý vznikol na základe zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 23.11.2012 (a na ňu nadväzujúcou zmluvou o povolenom prečerpaní zo dňa 3.7.2013) ako spotrebiteľský, na ktorý je nevyhnutné aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ust. zákona č. 129/2010 Z. z. .

Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy predstavujúcej nepovolené prečerpanie vo výške 301,61 eur spolu s úrokom zo sumy nepovoleného prečerpania vo výške 28 % ročne od 12.05.2016 do zaplatenia.

Je potrebné zdôrazniť, že aj zmluva o povolenom prečerpaní na účte má charakter spotrebiteľskej zmluvy, pretože bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, teda medzi subjektom konajúcim v predmete svojej obchodnej/podnikateľskej činnosti a fyzickou osobou, spotrebiteľom. V prípade, ak si žalobca uplatňuje právo na plnenie vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je potrebné vyhodnotiť, či pri uzatvorení takejto spotrebiteľskej zmluvy boli splnené všetky zákonné povinnosti a podmienky, ktoré sú na takéto zmluvné vzťahy kladené právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. Zákon č. 129/2010 Z. z. v ust. § 10 uvádza, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania obsahovať a tieto sa riadia ustanoveniami § 9 ods. 2 písm. a/, b/, d/, f/, g/, i/ a w/. Odvolací súd za právne bezvýznamný považoval poukaz žalobcu na skutočnosť v tom zmysle, že súdom prvej inštancie vytýkané nedostatky náležitosti zmluvy o povolenom prečerpaní sú obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Je zrejmé, že v samotnej zmluve podpísanej zmluvnými stranami sa vytýkané podstatné náležitosti nenachádzajú a Všeobecné obchodné podmienky žalobcom a ani žalovaným podpísané nie sú. Súdny dvor Európskej únie síce vo svojom rozsudku vo veci C - 42/15 zdôraznil, že čl. 10 ods. 1, 2 Smernice 2008/48 v spojení s čl. 3 písm. m) tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej Smernice musia byť uvedené písomne alebo na inom trvalom nosiči, uvedené na posúdenie poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov vplyv nemá. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 9 ods. 2 priamo uvádza, že zmluva o úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti vymenované v tomto ustanovení. Rovnako z ust. § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. upravujúceho náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, vyplýva požiadavka na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Požiadavka zákona na uvádzanie týchto náležitostí priamo v zmluve je jednoznačná, a preto nepostačuje tieto náležitosti uvádzať v iných dokumentoch so zmluvou súvisiacich, ako sú napr. Všeobecné obchodné podmienky (do pozornosti napr. rozsudok KS Prešov sp. zn. 7Co/6/2019). Odvolací súd sa preto plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že zmluva o povolenom prečerpaní zo dňa 03.07.2013 je bezúročná a bezpoplatková v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z.

9. Odvolací súd konštatuje, že otázka vzniku nepovoleného prečerpania a existencie povinností spojených s nepovoleným prečerpaním nie je zakotvená priamo v zmluve o poskytovaní služieb ani v zmluve o povolenom prečerpaní zo dňa 03.07.2013, ale vo Všeobecných obchodných podmienkach (bod 3.12).

VOP, Úrokové sadzby produktov resp. Sadzobník neboli individuálne dojednané medzi stranami sporu. VOP obsahujú podmienky, ktoré vypracovala a presadzuje Prima banka Slovensko, a. s. Keďže ide o tzv. firemné podmienky, v prípade uzatvárania zmlúv so spotrebiteľom, tieto musia byť ním individuálne dojednané, čo predpokladá aj ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Teda ide o také podmienky, s ktorými sa mal možnosť spotrebiteľ oboznámiť pred podpisom zmluvy a mohol ovplyvniť ich obsah. V zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ (v danom prípade žalobca) nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. VOP, na ktoré zmluva odkazuje, či Úrokové sadzby nemožno považovať za individuálne dojednané. Individuálnosť ich dojednania nie je daná ani tým, že na VOP, prípadne na Úrokové sadzby zmluva odkazuje. Nakoniec, neindividuálnosť dojednania VOP vyplýva aj z toho, že neboli nikým podpísané ani odátumované.

VOP, Úrokové sadzby či Sadzobník predstavujú dokumenty k zmluve formulárového charakteru, ktoré ak aj obsahujú dojednanie o poplatkoch, sankciách, odplate, tieto splývajú so všetkými nespočetnými informáciami do jedného celku tak, že priemerný spotrebiteľ v kontraktnej fáze zmluvy je viac dezorientovaný, než seriózne dodávateľom informovaný o význame tejto podmienky. VOP predstavujú

rozsiahly (v súdnej veci 40-stranový) súbor najrozmanitejších ustanovení s množstvom právnických, či ekonomických/„bankových“ termínov, v ktorých je problematické zorientovať sa osobe znalej práva, nieto ešte priemernému spotrebiteľovi. Uvedené v spojení s neindividuálnosťou dojednaní spôsobuje ich neprijateľnosť.

10. Odvolací súd zároveň uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 15. 10. 2015, č. k. 9C/113/2015-51 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 11. 2016, č. k. 21Co/10/2016-72 súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 všeobecných obchodných podmienok žalobcu (pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby, úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu) je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

11. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II.ÚS 78/05).

12. Správne výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok potvrdil ako vecne správny aj vo výroku o trovách konania (§ 387 ods. 1 CSP).

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.